Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΤΖΩΝ Φ. ΚΕΝΝΕΝΤΥ

«Πιστεύω εἰς συμφωνίαν Ἀμερικῆς καὶ Ρωσσίας»

ΑΦΗΓΗΜΑ ΓΡΑΦΟΜΕΝΟΝ ΕΙΔΙΚΩΣ ΔΙΑ ΤΗΝ "ΗΜΕΡΑΝ,,

93ον

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ τοῦ Προέδρου Κέννεντυ πρὸς τὰ Ἡνωμένα Ἔθνη 20 Σεπτεμβρίου 1963:

«...Παραμένει γεγονὸς ὅτι αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι, ὡς μεγάλη πυρηνικὴ δύναμις, ἔχουν μίαν ἰδιαίτεραν εὐθύνην. Εἶναι δὲ αὕτη εἰς τὴν πραγματικότητα, μία τρίπτυχος εὐθύνη: ἡ εὐθύνη ἔναντι τῶν πολιτῶν μας, ἡ εὐθύνη ἔναντι τῶν λαῶν ὅλου τοῦ κόσμου, οἵτινες ἐπηρεάζονται ἐκ τῶν ἀποφάσεών μας, καὶ αὕτη ἔναντι τῆς ἐπερχομένης γενεᾶς τῆς ἀνθρωπότητος. Πιστεύομεν ὅτι ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις ἔχει τὴν ἰδιαίτεραν αὐτὰς εὐθύνας —καὶ ὅτι αἱ εὐθῦναι αὗαι ἀπαιτοῦν ὅπως αἱ δύο χῶραι μας συγκεντρώσουν τὴν προσοχήν των ὀλιγώτερον ἐπὶ τῶν διαφορῶν των καὶ περισσότερον ἐπὶ τῶν μέσων τῆς εἰρηνικῆς των ἐπιλύσεως. Ἐπὶ τόσον μακρὸν χρόνον, προβαίνομεν πρὸς ἀνωτέρους εἰς τὴν αὔξησιν τῶν στρατιωτικῶν μας προϋπολογισμῶν, τῶν πυρηνικῶν μας ἀποθεμάτων καὶ τῆς δυνατότητός μας πρὸς καταστροφὴν πάσης μορφῆς ζωῆς ἐπ' αὐτοῦ τοῦ πλανήτου—ἀνθρωπίνης, ζωϊκῆς καὶ φυτικῆς —ἄνευ οἱασδήποτε ἀντιστοίχου ἀναψήσεως τῆς ἀσφαλείας μας.

Αἱ διαφωνίαι μας εἶναι ἀναμφιβόλως πραγματικαί. Αἱ ἀντιλήψεις μας περὶ παγκοσμίου ἀργανώσεως εἶναι διάφοροι. Ἡ ἐπιδίωξις νὰ καταστήσωμεν ἀπὸ τὴ σημεῖα τῆς διαφωνίας μας οὐδένα σκοπὸν ἐξυπηρετεῖ. Μία θεμελιώδης διαφορὰ ἔγκειται εἰς τὴν πίστιν τοῦ Ἀμεριανικοῦ λαοῦ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς αὐτοδιαθέσεως ὅλων τῶν λαῶν.

Πιστεύομεν ὅτι ὁ λαὸς τῆς Γερμανίας καὶ τοῦ Βερολίνου πρέπει νὰ παραμείνῃ ἐλεύθερος καὶ ἡνωμένος καὶ πάλιν τὴν χώραν του καὶ τὴν πρωτεύουσάν του.

Πιστεύομεν ὅτι ὁ λαὸς τῆς Κούβας πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν ἐλευθερίαν νὰ ἐξασφαλίσῃ τοὺς καρπούς τῆς ἐπαναστάσεως, ἡ ὁποία κατὰ τόσον ἀπάνθρωπον τρόπον ἐπροδόθη ἐκ τῶν ἔσω, καὶ κατέστη ἀντικείμενον ἐκμεταλλεύσεως ἐκ τῶν ἔξω.

Ἐν ὀλίγοις, πιστεύομεν ὅτι εἰς ὁλόκληρον τὸν κόσμον—Ἀνατολικὴν καὶ Δυτικὴν Εὐρώπην, Νότιον Ἀφρικὴν καὶ Βόρειον, εἰς τὰ παλαιά, ὅσον καὶ εἰς τὰ νέα ἔθνη— οἱ λαοὶ πρέπει νὰ παραμείνουν ἐλεύθεροι νὰ καθορίσουν οἱ ἴδιοι τὰς τύχας των, ἄνευ διακρίσεως ἢ ὑπαγορεύσεων καὶ ἄνευ ἐξαναγκασμοῦ ἢ ἀπειλητικῶν κινημάτων.

Αὐταὶ εἶναι βασικαὶ διαφοραὶ μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποκρυβοῦν. Ἐφ' ὅσον αὗται ὑφίστανται, περιορίζουν τὰ ὅρια συμφωνίας καὶ ἀπαγορεύουν τὴν χαλάρωσιν τῆς ἐντάσεως. Θὰ διατηρήσωμεν τὰς ἀμυντικὰς δυνατότητάς μας ἀνὰ τὴν ὑδρόγειον διὰ τὴν προάσπισιν τῆς ἐλευθερίας — τὴν ἀπόφασίν μας δὲ διὰ τὴν διασφάλισιν τῆς ἐλευθερίας δὲν πρόκειται νὰ ἀνακόψῃ οἱασδήποτε ἀπειλὴ ἢ πρόκλησις.

Ἀπευθυνόμενος, ὅμως, πρὸς τοὺς ἡγέτας τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως καὶ τὸν λαόν της ἐπιθυμῶ νὰ εἴπω ὅτι ἐὰν ὄντως ἐπιδιώκομεν τὴν ἀσφάλειαν τῶν δύο χωρῶν μας, ἔχομεν ἀνάγκην ἑνὸς ὅπλου πολὺ καλλιτέρου τῆς ὑδρογονοβόμβας — ἑνὸς ὅπλου πολὺ ἀποτελεσματικωτέρου τῶν βλητικῶν πυραύλων ἢ τῶν πυρηνικῶν ὑποβρυχίων — τὸ καλλίτερον δὲ αὐτὸ ὅπλον εἶναι ἡ εἰρηνικὴ συνεργασία.

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐπετύχομεν μίαν συμφωνίαν ἐπὶ περιωρισμένης ἐκτάσεως ἀπαγορεύσεως τῶν πυρηνικῶν δοκιμῶν, ἐπὶ τῆς ἀμέσου ἐπικοινωνίας τῶν δύο πρωτευουσῶν μας εἰς περίπτωσιν ἀνάγκης, ἐπὶ τοῦ καθορισμοῦ τῶν ἀρχῶν αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ διέπουν τὸν ἀφοπλισμόν, ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ προγράμματος τῶν μορφωτικῶν ἀνταλλαγῶν, ἐπὶ τῆς συνεργασίας μας εἰς τὸ ἄπω Διάστημα, ἐπὶ τῆς εἰρηνικῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς Ἀνταρκτικῆς καί, τέλος, ἐπὶ τῆς ὑφέσεως τῆς κρίσεως τῆς Κούβας τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Πιστεύω, λοιπόν, ὅτι ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις καὶ αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι, μετὰ τῶν συμμάχων των, δύνανται νὰ ἐπιτύχουν περαιτέρω συμφωνίας—συμφωνίας πηγαζούσας ἀπὸ τὸ ἀμοιβαῖον συμφέρον μας διὰ τὴν ἀποφυγὴν τῆς καταστροφῆς ἀμφοτέρων.

Δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία περὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῶν ἑπομένων σταδίων. Πρέπει νὰ ἐξακολουθήσωμεν ὅπως ἐπιδιώκωμεν συμφωνίαν ἐπὶ τῶν ἐπιβαλλομένων μέτρων διὰ τὴν ἀποτροπὴν ἑνὸς πολέμου ὀφειλομένου εἰς τυχαῖον γεγονὸς ἢ κακὸν ὑπολογισμόν. Πρέπει νὰ συναινέσωμεν ἐπιδιώκοντες συμφωνίαν ἐπὶ ἐγγυήσεων ἐναντίον αἰφνιδιαστικῆς ἐπιθέσεως, περιλαμβανομένων τῶν σταθμῶν ἐποπτείας εἰς καίρια σημεῖα. Πρέπει νὰ συνεχίσωμεν ἐπιζητοῦντες συμφωνίας ἐπὶ περαιτέρω μέτρων μειώσεως τοῦ πυρηνικοῦ ἀνταγωνισμοῦ, ἐλέγχοντες τὴν μεταφορὰν τῶν ἀτομικῶν ὅπλων, χρησιμοποιοῦντες τὰ σχάσιμα ὑλικὰ δι' εἰρηνικοὺς σκοποὺς καὶ ἀπαγορεύοντες τὰς ὑπογείους δοκιμὰς μὲ ἐπαρκῆ ἐποπτείαν καὶ ἐπάνδρωσιν.

Πρέπει νὰ συνεχίσωμεν ἐπιδιώκοντες συμφωνίαν ἐπὶ μιᾶς πλέον ἐλευθέρας κυκλοφορίας τῶν πληροφοριῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς εἰς τὴν Δύσιν καὶ ἀπὸ τῆς Δύσεως εἰς τὴν Ἀνατολήν.

Πρέπει νὰ συνεχίσωμεν ἐπιζητοῦντες συμφωνίαν, ἐνθαρρυνόμενοι ἀπὸ τὴν χθεσινὴν καταφατικὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν σχετικὴν πρότασιν ἐκ μέρους τοῦ Σοβιετικοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, ἐπὶ μιᾶς ρυθμίσεως σκοπὸς τῆς ὁποίας θὰ εἶναι νὰ κρατηθοῦν τὰ ὅπλα μαζικῆς καταστροφῆς ἔξω ἀπὸ τὸ ἄνω Διάστημα. Ἂς συγκεντρώσωμεν καὶ πάλιν τοὺς ἀντιπροσώπους μας πέριξ τῆς Τραπέζης τῶν διαπραγματεύσεων διὰ νὰ ἐπεξεργασθοῦν μίαν πρακτικὴν ρύθμισιν πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν.

Μὲ αὐτοὺς καὶ μὲ ἄλλους τρόπους, ἃς προχωρήσωμεν πρὸς τὸν ἀνηφορικὸν καὶ δυσχερῆ δρόμον ποὺ ὁδηγεῖ εἰς γενικῆς μορφῆς ἀφοπλισμόν, τὴν ἀπόκτησιν ἀμοιβαίας ἐμπιστοσύνης διὰ ἀμοιβαίων ἐπαληθεύσεων καὶ τὴν δημιουργίαν τῶν θεσμῶν τῆς εἰρήνης καθ' ὃν μέτρον διαλύομεν τὰ πολεμικὰ μηχανήματα. Δὲν πρέπει νὰ ἐπιτρέψωμεν ὅπως τυχὸν ἀποτυχία μας νὰ συμφωνήσωμεν ἐπὶ ὅλων τῶν σημείων καθυστερήσῃ μίαν συμφωνίαν ἐκεῖ ὅπου αὕτη εἶναι δυνατή. Καὶ δὲν πρέπει νὰ ὑποβάλλωμεν προτάσεις ἁπλῶς καὶ μόνον διὰ προπαρασκευαστικοὺς σκοπούς.

Τελικῶς, εἰς ἕνα τομέα ὅπου αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι καὶ ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις ἔχουν μίαν ἰδιαίτεραν δυνατότητα — τὸν τομέα τοῦ Διαστήματος — ὑφίσταται ἔδαφος διὰ νέαν συνεργασίαν, διὰ περισσοτέρας κοινὰς προσπαθείας εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν κανόνων καὶ τὴν ἐξερεύνησιν τοῦ Διαστήματος. Συμπεριλάβατε μεταξὺ αὐτῶν τῶν δυνατοτήτων μίαν κοινὴν ἀποστολὴν εἰς τὴν Σελήνην. Τὸ Διάστημα δὲν παρουσιάζει προβλήματα ἐπικυριαρχίας· δι' ἀποφάσεως τῆς Συνελεύσεως ταύτης τὰ μέλη τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν ἔχουν παραιτηθῆ ἐκ τῶν προτέρων οἱωνδήποτε διεκδικήσεων εἰς τὸ ἄπω Διάστημα ἢ ἐπὶ οὐρανίων σωμάτων, καὶ διεκήρυξαν ὅτι ταῦτα θὰ διέπωνται ὑπὸ τοῦ διθνοῦς δικαίου καὶ τοῦ καταστατικοῦ χάρτου τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν. Διατί, λοιπόν, πρέπει ἡ πρώτη πτῆσις τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν Σελήνην νὰ ἀποτελῆ θέμα ἐθνικοῦ ἀνταγωνισμοῦ; Διατὶ πρέπει αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι καὶ ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις προετοιμαζόμεναι διὰ τὰς ἀποστολὰς αὐτάς, νὰ καταβάλλουν τεραστίους διπλοῦς κόπους εἰς τὸν τομέα τῶν ἐρευνῶν καὶ τῶν κατασκευῶν μὲ ἀντίστοιχον ἀντίκτυπον εἰς τὰς δαπάνας; Ἀναμφισβητήτως, θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξετάσωμεν, κατὰ πόσον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐργασθοῦν ὁμοῦ οἱ ἐπιστήμονες καὶ οἱ ἀστροναῦται τῶν δύο χωρῶν μας — μάλιστα τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου — εἰς τὴν κατάκτησιν

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

Ο ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

«Ὁ Λῶρενς τῆς Ἀραβίας»

Τοῦ συνεργάτου μας Μ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

Ἀπ' τὴν ἀρχὴ θὰ πρέπει νὰ τὸ πῶ: «Ὁ Λῶρενς» εἶναι μιὰ μεγάλη ταινία, ἀπὸ κείνες ποὺ θὰ θυμώμαστε πάντοτε γιὰ νὰ χαρακτηρίσουμε τὸ μεγαλεῖο στὸν κινηματογράφο ἢ τὸ καὶ σπουδαιότερο, τὴν μοναδικὴ ἐρμηνεία. Γιατὶ ἡ ταινία, μέσα ἀπ' τὸ σπάνιο θέαμα ποὺ προσφέρει, ἀποτελεῖ καὶ μνημεῖο γιὰ τὴν ὑποκριτικὴ τῶν πρωταγωνιστῶν της: Ἕνα ρεσιτάλ, στὸ ὁποῖον πρῶτος καὶ καλλίτερος εἶναι ὁ Πῆτερ Ο' Τοὺλ. Ἠθοποιὸς τοῦ θεάτρου, καταπλήσσει ὅλη τὴν ὑδρόγειο μὲ τὴν ἐρμηνεία του στὸ φίλμ, καὶ σήμερα «γυρίζει» τὴν μιὰ ταινία πίσω ἀπ' τὴν ἄλλη πάντα μὲ τὴν ἴδια ἐπιτυχία ἐπισκιάζον τας ὅλα τὰ μέχρι τώρα γνωστὰ ἀστέρια. Γιατὶ ὁ Ο' Τοὺλ διαθέτει, πέρα ἀπ' τὸ πλούσιο ταλέντο του, καὶ μιὰ ἐμφάνιση ἀξιολογώτατη, ὥστε νὰ συγκινεῖ μὲ τοὺς ἴδιους πλάτους κραδασμοὺς καὶ τοὺς φίλους τῆς τέχνης ὑψηλῆς ποιότητος καὶ τὰ κοριτσόπουλα... Δὲν μποροῦ με ἴσως σήμερα νὰ μιλήσουμε γιὰ τὸν Λῶρενς σὰν ἱστορικὸ πρόσωπο, γιατὶ εἶναι πολὺ νωρίς. Ἴσως ὁ ἱστορικὸς τοῦ μέλλοντος νὰ τὸν ἀξιολογήσει καὶ νὰ τὸν κατατάξει ἀνάμεσα σὲ κείνους ποὺ ἠγήθηκαν Λαῶν, ξεκινῶντας «καθαρὰ» ὅπως λέγει κι' ὁ ἴδιος ὁ ἥρωας μέσα στὸ φίλμ, σ' ἕναν Ἀμερικανὸ δημοσιογράφο ποὺ τοῦ παίρνει συνέντευξη. Πάντως ἡ ταινία τοῦ Λύν μᾶς ἀφίνει νὰ πιστέψουμε ὅτι ἦταν «ἄγγελος» ἀπ' τὴν Ἀγγλικὴ Πολιτικὴ στὴν Ἀραβία, ἡ ὁποία φυσικά, κάθε ἄλλο παρὰ γιὰ τοὺς Ἄραβας ἐνδιαφέρονταν.

Ὁ Ντέϊβιντ Λύν, εἰδικευμένος σὲ ἔργα ἐπικῆς πνοῆς (ποιός δὲν θυμᾶται τὸ ἀριστούργημά του, «Γέφυρα τοῦ ποταμοῦ Κβάϊ») μπορεῖ νὰ μὴν προσθέτει ἀκόμα μιὰ ταινία σὰν τὴν προαναφερθεῖσα ἢ τὴν μοναδικὴ «Σύντομη Συνάντησις» στὸ κινηματογραφικὸ πάνθεο, ὡστόσο καταφέρνει νὰ φωτίσει τὴν μοναδικὴ ἰδιοφυΐα τοῦ Λῶρενς σὰν ἱστορικὸ πρόσωπο, ἑρμηνεύοντάς την κατὰ τὴν ἀντίληψή του, καὶ ἀποφεύγοντας γλυκαρότητες ποὺ θὰ ὑπεβίβαζαν τὸ θέμα.

Ἡ σκηνοθεσία του ἔχει ὅλη τὴν Ἀγγλικὴ λιτότητα ποὺ ἀπαιτεῖ ἡ βιογραφία ἑνὸς ἥρωα, ἀκόμα περισσότερο, ἑνὸς ἥρωα ποὺ ἠγήθηκε ἑνὸς ὁλοκλήρου Λαοῦ, τόσο δύσκολου ὅσο ὁ Ἀραβικός, καὶ κατώρθωσε νὰ λατρευθεῖ σὰν Θεός. Στὶς σκηνὲς πλήθους πραγματοποιεῖ δημιουργίες ἀνυπέρβλητες. Κινεῖ τοὺς κομπάρσους του μὲ ἀληθοφάνεια καὶ ὑποτάσσει τὸν φακό τῆς «κάμερα» στὶς ἀπαιτήσεις τῶν περιστάσεων δίνοντας πλαστικώτατες φωτογραφίες.

Δημιουργικοὶ βοηθοί του, τὸ σενάριο μὲ πολὺ καλὸ διάλογο, ἡ φωτογραφία, ἡ μουσικὴ καὶ φυσικὰ ἡ ἑρμηνεία: Ὁ Πῆτερ Ο' Τοὺλ στὸν ρόλο τοῦ Λῶρενς καταπλήσσει. Ἔχει τὸ μεγαλεῖο καὶ τὶς πτώσεις τοῦ κουρασμένου ἥρωα ποὺ ἐμπνέει ἕνα Λαό, ἔχει τὴν μηδαμινότητα κάτω ἀπ' τὰ ροῦχα τοῦ Ἄγγλου ἀξιωματικοῦ, ποὺ κρύβει τὴν φλόγα του καὶ δὲν ἐπιτρέπει στοὺς στρατηγοὺς τοῦ «παληοῦ καλοῦ καιροῦ» νὰ καταλάβουν μὲ ποιὰ μεγαλοφυΐα ἔχουν νὰ κάνουν. Ἔχει ὅλη τὴν ρωμαλεότητα τοῦ ἡμίθεου κάτω ἀπ' τὴν κελεμπία τοῦ Βεδουΐνου. Ἀλλὰ προπάντων, ἐκεῖ ποὺ πραγματοποιεῖ ὁ Ο' Τοὺλ ἄθλο, εἶναι στὸ μοναδικὸ χρωμάτισμα τῆς διαστροφῆς τοῦ ἥρωα.

Ὡς γνωστόν, ὁ Λῶρενς ἦταν ὁμοφυλόφιλος. Σ' ὅλη τὴν διάρκεια τοῦ φίλμ, ἡ κάποιαπέχζήτηση, ἡ θηλυπρέπεια, ἡ τάσις γιὰ θεατρινίστικες στάσεις, ἡ ματαιοδοξία, ὅλα τὰ «χούγια» τῶν ἀνθρώπων τοῦ εἴδους, δίνονται ἀπ' τὸν Ο' Τοὺλ μὲ μιὰ ἀδιόρατη κίνηση τοῦ χεριοῦ, μιὰ νωχελικὴ στάση, μιὰ πόζα μπροστὰ στὸν φακὸ τῶν δημοσιογράφων, κι' ὅλα, χωρὶς γελοιοποίηση, χωρὶς ὑπερβολή.

Ὁ Ἄλεκ Γκίνες, σὰν πρίγκηψ Φεϊζάλ, ἔδωσε ὅλη τὴν μεγαλοπρέπεια ἑνὸς γνήσιου βασιλιά, ἀκόμα καὶ στὸ βάδισμα πέτυχε νὰ δείξει ὅτι κάτω ἀπ' τὰ ροῦχα τοῦ Βεδουΐνου, ἔρρεε γαλάζιο αἷμα... Ὁ Ἀντονυ Κουήν, μοναδικὸς σεΐχης, ἄγριος καὶ μὲ Θεό του μόνο τὸ χρῆμα, ὁ Ἀντονυ Κουαίηλ, ὑπασπιστὴς τοῦ στρατηγοῦ Ἀλενμπυ, ὅσο ἀπαιτοῦσε ὁ ρόλος συγκρατημένος καὶ ἐν ὀλίγοις ἄμοιρος τῆς ἰδιοφυΐας τοῦ Λῶρενς, κοινὸς συνταγματάρχης - ὑπασπιστής, ὁ Τζάκ Χώκινς, θαυμάσιος στρατηγὸς Ἀλεμπυ, ἀσυνείδητος ὅσο ἡ Ἀγγλία... Ὁ Κλώντ Ραίηνς, στὸ ρόλο ἑνὸς ἀμφίβολου Γάλλου, ἢ Ἄγγλου πολιτικοῦ ἢ διπλωμάτη συγκλονιστικός, ὁ μεγάλος Ἄραψ ἠθοποιός Ὀμάρ Σερίφ ἕνας μοναδικὸς Ἀλῆ, ἡ προσωποποίηση τοῦ μεγαλείου τῆς Ἀραβικῆς ψυχῆς, καὶ ὁ Χοσέ Φερρέρ, (τὸν θυμᾶστε σὰν Τουλούζ Λωτρέκ στὸ ὁμώνυμο ἔργο τοῦ Τζὼν Χιοῦστον;) ἔχει ὅλη τὴν χυδαιότητα ἑνὸς Τούρκου στρατηγοῦ, ποὺ ἀπεγνωσμένα πασχίζει νὰ γίνει λίγο ἄνθρωπος, ἀλλὰ δὲν τὸν ἀφίνει τὸ ἔνστικτό του... (Ὡς γνωστὸν οἱ Τοῦρκοι ἔχουν μόνον ἔνστικτα καὶ διόλου αἰσθήματα... Κρίμα ποὺ δὲν τὸ εἶχε καταλάβει ὁ Χίτλερ...)

Πολὺ μετά, ἀφοῦ τελειώσει τὸ ἔργο, θὰ θυμηθεῖ ὁ θεατής νὰ σκεφτεῖ ὅτι στὸ φίλμ δὲν ἔπαιζαν γυναῖκες... Ἐκεῖνες ποὺ φαίνονται ἀπὸ μακρυά, νὰ χαιρετοῦν τὰ ἐκστρατεύοντα πλήθη τῶν Ἀράβων, δείχνονται μόνον «ὡτα». Καὶ μιὰ πληροφορία: Τὸ μακρόσυρτο οὐρλιαχτὸ ἢ καὶ μελωδικὸ σύριγμα, ποὺ συνώδευε τὸν Ἀραβικὸ στρατὸ ὅταν ἔφευγαν ἀπ' τὴν ἔρημο γιὰ τὸν πόλεμο, εἶναι ἕνα ἔθιμο ἀραβικὸ ποὺ γίνεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπο καὶ στὰ μοιρολόγια, πάντα ἀπ' τὶς γυναῖκες. Ἐπιτυγχάνεται μὲ μιὰ συνεχῆ κίνηση τῆς ἄκρης τῆς γλώσσης στὰ χείλη...

ΜΙΧ. ΠΑΠ.

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΠΟΝΟΥ

Χρύσα

Η ΩΡΑΙΑ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

91ον

Ἕνας φρικτὸς τραυματικὸς ἀκρωτηριασμὸς ἄρχισε νὰ γίνεται ἐπάνω στὸ σῶμα τοῦ Μητροπολίτη.

Σιγά, σιγά, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὰ αὐτιὰ καὶ τὴ μύτη ποὺ ἔκοβαν λίγο, λίγο, ἔφταναν στὰ μάτια ποὺ ἕνας μικρὸς Τοῦρκος ὡς εἴκοσι χρονῶν μὲ μακάβριο ἐνθουσιασμὸ ἐξώρυξε μὲ κάποιο πηρούνι γιὰ νὰ φτάσουν στὰ δάχτυλα τῶν χεριῶν καὶ τῶν ποδιῶν.

Ὁ Χρυσόστομος αἱμόφυρτος μὲ φρικτοὺς πόνους ἔκλεισε τὰ μάτια του, περιμένοντας τὸ τελειωτικὸ κτύπημα ποὺ φαίνεται ἀργοῦσε ἀκόμα νάρθῃ.

Ἀπὸ τὰ κομμένα μέλη τοῦ σώματός του, ἔτρεχε ἄφθονο τὸ ἱερὸ αἷμα του βρέχοντας τὰ ροῦχα τῶν δολοφόνων του καὶ τὰ σκαλιὰ τῆς ἐκκλησίας των.

Ἡ βοή, μιὰ χαρούμενη βοή, φριχαλέας χαρᾶς καὶ φρικτοῦ ἐνθουσιασμοῦ στὸ σημεῖο αὐτὸ εἶχε φτάσει στὸ κατακόρυφο.

Ἤθλεπαν τὶς σάρκες τοῦ θύματος των νὰ στάζουν αἷμα θερμὸ καὶ τίμιο καὶ αὐτὸ τοὺς διεσκέδαζε.

Εἶχαν τὴ δύναμι νὰ μείνουν θεαταὶ σὲ αὐτὸ τὸ θέαμα ἕως ὅτου λίγο- λίγο πελεκήθη ὅλο τὸ κορμὶ τοῦ μάρτυρος καὶ ριχτῆ στὰ σκυλιά.

Ἀλλὰ ὁ Θεὸς φαίνεται νὰ λυπήθηκε τὸ Μητροπολίτη καὶ θέλησε νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὸ ἀνήκουστο καὶ σπαρακτικὸ αὐτὸ μαρτύριο.

Κάποιος Τοῦρκος ἐπάνω στὸν ἐνθουσιασμό του τράβηξε μιὰ ξιφολόγχη καὶ τὴν ἔμπηξε μὲ λύσσα ἀκράτητη στὸ στῆθος τοῦ μάρτυρος.

Ἐκεῖνος ἀποκαμωμένος ἀπὸ τὰ βασανιστήρια ποὺ ὑπέφερε ἕως ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀπὸ τὸν μανιώμενο ὄχλο, δέχθηκε τὸ κτύπημα αὐτὸ σὰν λύτρωσι.

Κτυπημένος κατάκαρδα ἔγυρε τὸ σεπτὸ κορμί του καὶ σωριάσθηκε κάτω ἀπὸ τὰ σκαλιὰ τοῦ τζαμιοῦ.

Δέκα μαχαίρια ἀστράπτοντα καὶ στιλπνὰ συντριβισμένα ἀπὸ ἀθῶο αἷμα θυδίζονται ἐπάνω στὸ σῶμα του, μὲ μανία, μὲ λύσσα, μὲ θυμό...

Ἀπὸ τὶς διάφορες πληγὲς ἐχύνονταν ἄφθονον τὸ αἷμα του μαζὶ μὲ τὴν τελευταία πνοή ποὺ ἔτρεξε νὰ κρυφτῆ κοντὰ στὸν Πλάστη, νὰ προφυλαχτῆ μέσα στὴν ἀνοχτὴ ἀγκαλιά του ἀπ' τὸ φριχαλέο δολοφόνο τὸν Τοῦρκο.

Σὲ λίγο ἀπ' τὸ Σῶμα αὐτὸ ποὺ γιὰ πολὺν καιρὸ εἶχε σταθῆ κορώνα τοῦ Ἀνατολικοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ σκέπη κάθε Χριστιανοῦ δὲν εἶχε μείνει παρὰ παρὰ μιὰ ἄμορφη μάζα φρικτὰ παραμορφωμένη καὶ χωμένη μέσα στὸ αἷμα.

Εἶχε πολὺ σωστὰ προμαντεύσει τὸ τέλος του ὁ ἱεράρχης, ὅταν τὴν προηγουμένην ἔγραφε πρὸς τὸν ἀδελφόν του Εὐγένιον: «Σᾶς ἀποχαιρετῶ. Δὲν θὰ μὲ ἰδῆτε πλέον...».

Τὸ πτῶμα σύρθηκε ὧρες ὁλόκληρες, ἕνα ἀνίσχυρο καὶ ἀκίνδυνο κουφάρι μέσα στοὺς δρόμους τῆς Σμύρνης δεμένο σὲ ἕνα ἁρμαμπᾶ καὶ ἀκολουθούμενο ἀπὸ ἄπειρο πλῆθος.

Ἡ τραγωδία τοῦ θανάτου ἑνὸς Μεγάλου Μάρτυρος εἶχε τελειώσει.

Τὴν ἴδια στιγμὴ σ' αὐτὴν τὴν ἴδια πόλι ἄρχιζε μιὰ ἄλλη τραγωδία ἀπείρως πιὸ τραγικότερη καὶ πιὸ φρικτή.

Η ΕΚΑΤΟΜΒΗ ΤΩΝ ΑΡΜΕΝΙΩΝ

Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ σφαγὲς ἄρχισαν, σπορατικὲς στὴν ἀρχή.

Τοῦρκοι στρατιῶτες, μεθυσμένοι ἀπὸ τὴ χαρὰ τῆς ἀνεπάντεχης νίκης τσέτες αἱμοβόροι, φλεγόμενοι ἀπὸ τὸν πόθο τῆς λεηλασίας κι' ἀκόμη Τοῦρκοι τῆς Σμύρνης ποὺ ἔκρυβαν τόσον καιρὸ κάτω ἀπὸ τὴν ὑποκριτικὴ νομιμοφροσύνη τὰ αἱμοδιψῆ ἔνστικτά τους, ὅλοι μαζί, ἕνας ἀπαίσιος συρφετὸς τριγυρνοῦσαν στοὺς δρόμους καὶ στὰ καθιερίμια ζητῶντας θύματα.

Κυριακὴ πρωΐ.

Στὶς πιὸ ἀπομακρυσμένες συνοικίες τῆς Σμύρνης, πρὸς τὸν Μπασμαχανὲ καὶ τὴν Καραντίνα, ἐκεῖ ὅπου κατοικοῦσαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον Ἀρμένιοι, τὸ πρῶτο αἷμα ἐπότισε τὸ χῶμα.

ΑΥΡΙΟΝ: Ἡ συνέχεια.

ΣΗΜΕΡΟΝ ΤΡΙΤΗΝ

Ο ΧΟΡΟΣ

ΤΗΣ "Α. Ε. Π. ΟΛΥΜΠΙΑΣ,,

ΕΙΣ ΤΟ

ΒΙΛΛΥ - ΠΑΡΚ

μὲ τὴν μοντέρνα ὀρχήστρα τοῦ μαέστρου καὶ συνθέτη

ΚΩΣΤΑ ΠΡΕΝΤΑ

καὶ μὲ τὸν κορυφαῖο τραγουδιστὴ

ΚΩΣΤΑ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ

Μὲ τὴν βασίλισσα τῆς νύχτας τὴ βεντέττα

ΜΠΕΜΠΑ ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ

μὲ τὸν μίμο κομφερανσιὲ τοῦ ΧΙΛΤΟΝ

ΠΑΡΙ

μὲ τὴν ἐκλεκτὴ χορεύτρια

ΛΑΜΠΡΙΝΟΒΑ

Πρωτοφανὲς καλλιτεχνικὸ γεγονὸς διὰ τὴν πόλιν μας. Δηλώσεις συμμετοχῆς κ. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΝ τηλέφωνον 51 — 03 καὶ εἰς τὸ 29 — 43

ΜΕΘΑΥΡΙΟΝ ΠΕΜΠΤΗΝ

Η Α' ΚΛΗΡΩΣΙΣ

ΤΟΥ

ΕΘΝΙΚΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ

300 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΤΗΣΙΩΣ

ΜΟΙΡΑΖΕΙ ΣΤΟΥΣ ΤΥΧΕΡΟΥΣ ΤΟΥ

ΤΟ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΠΙΤΥΧΙΩΝ

ΤΑΚΗΓΚΙΚΑ

ΠΑΝΤΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΑΘΕΣΙΝ ΤΗΣ ΠΕΛΑΤΕΙΑΣ ΤΟΥ

ΔΩΡΟΝ δρχ. 5.000.000

Α' ΛΑΧΝΟΣ » 2.000.000

ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΨΥΓΕΙΑ

BOSCH

Ἀσύγκριτα εἰς ποιότητα, κομψότατα εἰς γραμμὴν

ΠΑΛΟΥΜΠΗ

ΜΑΙΖΩΝΟΣ 48 Κάτωθι πολυκατοικίας Παπασπυροπούλου

ΚΗΔΕΙΑ

Τὸν πολυαγαπημένον μας πατέρα, ἀδελφόν, θεῖον καὶ πάππον

ΑΝΔΡΕΑΝ ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΝ

θανόντα χθὲς κηδεύομεν σήμερον Τρίτην καὶ ὥραν 3.30 μ. μ. ἐκ τοῦ Ἱεροῦ ναοῦ Ἁγ. Νικολάου Νιφορεΐκων.

Τὰ τέκνα: Ἀναστάσιος καὶ Βασιλική, Εὐθύμιος καὶ Εὐσταθία, Παῦλος καὶ Χρηστίνα, Παναγιώτης καὶ Μάνθα Ἀνδρικοπούλου, Βασίλειος καὶ Χρηστίνα Κουτσογιαννοπούλου, Παναγιώτης καὶ Ἀθηνᾶ Μπαρούνη, Δημήτριος καὶ Πελαγία Ἀγγελακοπούλου. Ὁ ἀδελφός: Χρήστος. Οἱ ἀνεψιοί. Οἱ ἔγγονοι.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΕΡΓΟΔΗΓΟΣ Δ.Ε.—ΟΙΚΟΔΟΜΟΣ

Ἐργασθεὶς ἐπὶ τετραετίαν εἰς τὴν ἀμερικανικὴν βάσιν Ἡρακλείου Κρήτης, ὡς βοηθὸς Μελετητοῦ καὶ ἐπιβλέπο